

PILISVÖRÖSVÁR

NAGYRÖZSE

KRÓNIKAJA

1970.

Iratgyűjtő
MSZ 5617

PAPIRIPARI VÁLLALAT
BfP
BUDAPESTI PAPIRGYÁRA

- Mezőgazdasági sorozat: 1. gyümölcsös előkészítése télre,
2. permetezés, új permetező anyagok.

KÖZSÉGI KÖNYVTÁR 1970-BEN.

A könyvtár a község középpontjában helyezkedik el. Rendezett külső környezete is utal fontos kulturális szerepére. Belső rendezettsége, a szép, tiszta helyiségei, modern bútorok, a legigényesebb olvasó részére is hatáseltőek, esztétikailag kifogástalanok.

A könyvtár modern megoldással, egy önkiszolgáló részére, két olvasóteremre és egy galéria-teremre tagolódik.

A napi nyitvatartási és kölcsönzési idő 10 óra, bár a személyi feltételek nem a legjobbak, tudniillik egy függetlenített és egy, ill. kettő kiegészítő könyvtárossal rendelkeznek. A legmagasabb igényeket is kielégítő működési feltételeket, a községi tömegszervezetekkel karöltve, áldozatos munkával teremtette meg a Fogarasi házaspár. Jelenleg is ők ketten és egy fiatal kartársnőjük tevékenykedik a könyvtárban.

Kapcsolat a tömegszervezetekkel, intézményekkel:

A pilisvörösvári könyvtár céltudatosan törekszik a művelődéspolitikai feladatok végrehajtására. Szolgálni kívánja a szervezeti élet fellendítését. Igen jó kapcsolatot tartanak a Pártszervezettel, a tanácsi szervekkel, a KISZ és a Nőtanács szervezetével. Jól felhasználható kulturális anyaggal látja el a község különféle intézményeit, melyeket azok, különféle rendezvényeiken jól fel tudnak használni.

Szoros és igen hasznos a könyvtár és a helyi gimnázium kapcsolata. A gimnázium diákjainak kb. 80 %-a rendszeres,

beiratkozott látogatója a könyvtárnak. Ugyiszintén a tanári kar nagyrésze is.

A gimnázium folyosóján elhelyezett vitrinben mindig a legújabb, ifjúságot érintő könyvanyag található, szinte csábítva a tanulókat az olvasásra.

De ezen tulmenően, messzemenően segíti a tanulmányi munkát azzal, hogy szinte minden kötelező és ajánlott irodalmat a kellő példányba beszerez és népszerűsít.

Évente több alkalommal rendez a könyvtár kiállítást, a gimnáziumban. Ilyenkor a legújabb és legjobb könyvtermékből válogathatnak a tanárok és a diákok egyaránt.

A könyvtár speciális eszközeivel ebben az évben is arra törekedett, hogy a legszélesebb tömegek olvasási igényét felkeltse, a dolgozók kezébe adja a haladó tudomány és irodalom alkotásait, s ezek révén fokozza politikai öntudatukat és elősegítse művelődésüket.

Ezen kívül továbbra is arra törekszik, hogy lehetőséget biztosítson ahhoz, hogy a dolgozók szabadidejüket hasznosan tölthessék el és nemesen szórakozhassanak.

1. Olvasószolgálat:

Nyitvatartási idő 1970-ben napi 10 óra. Dél előtt 8 órától 13 óráig és délután 15 órától 20 óráig. Ebben az időben a község bármely tagja a könyvtárban töltheti az idejét, még akkor is, ha nem beiratkozott tagja a könyvtárnak.

1971-től ez az idő kibővül. A könyvtár január 1. től reggel 8-tól este 8-ig tart nyitva.

Kölcsönzési idő 1970-ben:

kedden	d.e. -	d.u. 15 h-tól 20 h-ig,
szerdán	d.e. 8-13 h-ig	d.u. 15 h-tól 20 h-ig,
pénteken	d.e. 8-13 h-ig	d.u. 15 h-tól 20 h-ig,
szombaton	d.e. -	d.u. 15 h-tól 20 h-ig.

azaz összesen heti 30 óra.

1971. január 1-től :

kedden	8 órától	este	20 óráig,
szerdán	8 "	"	20 "
pénteken	8 "	"	20 "
szombaton	8 "	"	20 " .

Hírlapok:

A könyvtár 40 napilapot, illetve folyóiratot járát. Ezeket a község minden lakója elolvashatja, sőt kölcsönözheti is.

Szabadpolcos kölcsönzés folyik a könyvtárban, tehát mindenki szabadon választhatja ki a neki szükséges könyveket. Tájékoztatást és eligazítást a könyvtáros ad, illetve katalógusokkal, a polcokra helyezett ABC lapokkal és kiemelésekkel segíti az olvasókat.

Könyvtári kölcsönzéssel biztosítja a könyvtár azokat a könyveket, amelyek nem találhatóak a helyi könyvtárban.

Fiókkönyvtárakat létesített a község külső településein, hogy az idősebbek és kicsi gyerekek lakásukhoz közel is találjanak igényeiknek megfelelő könyveket. Az 1. sz. fiókkönyvtársa a bányatelepi szakszervezeti kulturházban működik. Vezetője: Márton Ilona.

A 2. sz. fiókkönyvtár az Asványbánya kulturházában székel, vezetője: Kretz Györgyné.

1971. január 1-től megindult a Szabadságliget-i 6. sz. óvodában a 3.sz. fiókkönyvtár is. Vezetője: Karlovics Józsefné.

2. Olvasók száma a:	központi könyvtár- ban:	1.sz.fiók könyvtár- ban:	2.sz.fiók könyvtár- ban:	Összesen:
14 éven aluli	580	62	40	682
15-19 éves	542	21	16	579
20-24 éves	187	8	6	201
25 éven felül	391	40	18	449
Összesen:	1700	131	80	1911

Az olvasók foglalkozás szerinti megoszlása:

	központi könyvtár	1.sz.fiók könyvtár	2.sz.fiók könyvtár	Összesen:
fizikai dolgozók	598	29	21	648
mezőgazd.dolg.	20	-	-	20
szellemi dolgozók	156	8	11	175
tanulók	824	65	40	929
egyéb	102	29	8	139
Összesen:	1700	131	80	1911

3. Könyvállomány:

Jelenleg közel 1.000 kötet könyv a két fiókkönyvtárban /illetve január 1-től a 3. számú fiókkönyvtárba is kerül 200 kötet/, a többi a központi könyvtárban van. Könyvállományuk 1971. január 1-től 15.471 kötet, valamint az Ásványbánya által ajándékozott kb. 700 kötet könyv. Így állományuk 16.000 kötet fölé emelkedett.

1970. évi gyarapodás: 1.144 kötet.

Fenti gyarapodást a költségvetésben szereplő 32.000.- Ft-ból biztosította a könyvtár. Az 1970-es évben póthitel nem volt. A Községi Tanács 10.000.- Ft-os KÖFA támogatásából az irodahelyiséget padlótól mennyezetig polcoztatták. A Mezőgazdasági Termelőszövetkezet 3.000.- Ft-os támogatásából ebben az esztendőben rádiót, valamint 3 tekercs magnetofon-

szalagot vásárolt. A bányatelepi 1. sz. fiókkönyvtár problémája ebben az esztendőben nem oldódott meg, ez miatt továbbfejlesztése ebben az évben nem sikerült. Területe olyan kicsi, hogy több könyvet oda elhelyezni lehetetlen. Mivel az érdeklődés a bányatelepi könyvtár iránt egyre nő, feltétlenül szükséges lenne több ezer könyv elhelyezésére nagyobb helyiséget biztosítani. Annál is inkább, mivel a bányatelepnek már 1945. előtt is fejlett könyvtára volt.

4. Rendezvények, kiállítások.

1. Február 2-13-ig Pest megye 25 éve c. kiállítás.
2. Március 2. Mezőgazdasági előadás a Mezőgazdasági Könyvtárhónap alkalmával.
3. Március 19. Ifjúsági klub megalakulása.
4. Április 16. Költészet napja. Klub keretben. Rendezte: Wieszt Berta.
5. Április 20. Lenin ünnepély a könyvtárban. Előadó: Borbély Béla igazgatóhelyettes.
6. Április 23. Megemlékezés Lenin születésének 100. évfordulójáról. Előadó: Lengyel Sándor, a Járási Pártbizottság titkára.
7. Május 9. 60 fős NDK-ból érkezett vendég fogadása.
8. Junius 4. Ünnepi Könyvhét. Író-olvasó találkozó, Gyárfás Endre.
9. Október 29. Bartók-est. Előadó: Lendvai Istvánné tanár.
10. Október 29. Bartók-est. Előadó: Lendvai Istvánné tanár.
10. Október 22. Solohov: Emberi sors. Könyvismertetés.
11. Október 29. - november 23-ig: Zimányi Ernő festőművész kéпкиállítása.
12. November 23. A könyvtár 20 éves jubileuma. Előadó: Debreceni Imréné, Peller János VB elnök és Tóth Ferenc könyv. megyei előadó.
13. December 17. Beethoven est. Előadója: Szabó Julia, a zeneiskola igazgatója.

5. Hatásfok.

Könyvtár társadalmi hatásfoka a szomszédos községekre is kezdi éreztetni hatását. Ebben az esztendőben 170 olvasó a környező községekből iratkozott be a könyvtárba. Ebből több, mint 100 fő pilisszentiváni lakos.

A három fiókkönyvtár létesítésével teljesen behálózta a községet s így sikeresen oldották meg a legmodernebb és legeredményesebb könyvhálózatot.

6. Összehasonlítás.

Az előbbi évvel szemben 106 olvasóval, 2.924 kötet kölcsönzésével és a könyvállományuk 1.144 kötetrel gyarapodott az előbbi évekkkel szemben.

A KULTURÁLIS ÉLET LEGJELLEMZŐBB MUTATÓI
1970-BEN

A kulturális fejlődés ebben az évben is tovább szélesedett. A község lakói súlyt helyeznek arra, hogy gyermekeik elvégezzék az általános iskolát. Egy-két cigánygyeremen kívül ritka az iskolába nem járó gyermek. Egyik-másik család nehéz anyagi helyzete indokoltá tette, hogy gyermeküket felmentsék az iskolába járás alól. Minden esetben a legkörülményesebben kellett eljárni.

A két általános iskola, gimnázium és iparitanuló intézet jórészt kielégíti az oktatási igényeket, de ennek ellenére sok tanuló jár be fővárosi iskolákba.

A felnőttek közül 21 fő jár a dolgozók esti általános iskolájába, és 70 fő végzi a gimnázium levelező tagozatát. Nagyon sok felnőtt dolgozó tanul fővárosi iskolák esti, levelező tagozatain is.

A lakosság általában tájékozottnak mondható. A megkülönböztető idegenforgalom itt különösen érezteti hatását. Különösen nagyobb ünnepek alkalmával igen sok a külföldi látogató /főleg a német rokonok látogatása/. Ez bizonyos mértékig negatív hatásokkal is jár, főleg politikai tekintetben, másrészt viszont a község életszínvonalát pozitíven befolyásolja. A község sok lakosának van már személygépkocsija, szép, emeletes, bajor stílusú házat is sokan építettek. A lakosság is él az utazási lehetőségekkel és sokat utaznak, főleg a Német Szövetségi Köztársaságba, de a szocialista országokba is.

Sokan látogatják a Községi Művelődési Házban tartott gyümölcsstermesztési előadásokat.

A község pedagógusai ebben az évben is rendszeres szakmai és politikai továbbképzéseken vettek részt. Önálló Marxista-Leninista középiskola is működik a községben. Hallgatói jórészt gazdasági vezetők /tanácselnök, főkönyvelő, OTP vezetője, stb/.

Olvasás, könyvtárak:

Egyre szaporodik a könyvtárlátogatók száma is. Kétezernél is több a beiratkozott olvasók száma, de a tényleges olvasó ennél is több, mivel egy könyvet sokszor a család minden tagja elolvas. Sok még a tennivaló a minőségi irodalom megszerettetése területén. Ez még igen komoly munkát ró a község könyvtárára, de a közművelődés más területeinek munkásaira is.

A község lakói háromnegyed részének van otthon kis magánkönyvtára. Általában 15-20 kötetrel, de egyes értelmiségi családnál 100-tól 500 kötetig.

A legtöbb olvasó a diákokból, a község értelmiségéből és az érdeklődőbb munkásokból kerül ki. A paraszti olvasók vannak a legkevesebben. Megelégszenek az éves kalendáriumokkal, napilapokkal. Egyébként a községben közel száz fajta hirlapféleség jár.

Legnagyobb példányszámmal vezet a Népszabadság /900/, legkisebb példányszámu a Magyar Hirlap /35/.

A rádiókészülékek száma 1970-ben: 3.100 db, Televízió: 2.050 db.

Népi szokások, hagyományok:

Sok régi szokást újból felelevenítenek. Ezek egy része vagy már itt a községben alakult ki régebben, vagy régi német szokások, melyeket a betelepülők magukkal hoztak német földről. Ilyen pl. a lakodalmi szokás is. /A vőlegényt külön ceremóniák közepette kéri ki a családjától. Zeneszóval, gyalogosan mennek ezután a menyasszonyhoz.

Együtt mennek az esketésre, majd utána következik a lakodalmi ebéd. Tréfás mondások közepette folyik az ebédelés, közben valaki merőkanállal gyűjt pénzt az ifju pár részére. Az ifju pár átlép az asztalon, majd a keresztapjuk kalapján és megkezdődik a tánc. Ezután menyasszonytánc, majd menyasszonyszöktetés következik. A tánc és vigalom rendszerint reggel fejeződik be./

Érdekes szokás a május elsejének hagyományos tréfája is. Ilyenkor vagy a szomszéd, vagy más ismerős kapuját kielmelik a helyéről és ismeretlen helyre viszik. A kapu kilincset is be szokták vastagon zsírozni, stb. /Sajnos, ezek a szokások olykor eldurvulnak és negatív következményekkel járnak./

A társadalmi esküvők, névadóünnepségek még elég ritkák, de évről évre gyarapodnak. Ezek rendszerint a Tanácsháza dísztermében vannak megtartva, de az idén rendeztek egy kiemelkedően szép névadóünnepséget az Ásványbánya kulturtermében is,